

skulde de ikke for Fremtiden bære nogen særskilt Byrde, som Hesteholdet jo er; dette, indrømmer jeg, er rigtigt. Men her maa altsaa Opgaven være, at Overgangen bliver lige, at det ikke bliver en ny og større Byrde, som det uprivilegerede Hartkorn faaer at udrede, hvortil det privilegerede ikke beholder noget Tilsvarende at afholde, og derfor foreslog jeg allerede iffor, at der skulde gives det uprivilegerede Hartkorn Erstatning, forsaavidt det for dette Tillæg for Hestehold blev en ny Byrde for dette Hartkorn. — Nu stiller Sagen sig lidt anderledes, idet Hesteholdet ikke skal for Fremtiden blive at betragte som nogen Byrde for Hartkornet, idet Godtgjørelsen for Hestendredningen og Hesteholdelsen skal være saa rigelig, at det ogsaa efter min Mening, hvilket den ærede Krigsmi- nister ligeledes har ytret, ikke vil blive nogen Byrde for de Hesteholdere, der gaae ind paa den Accord, at holde en Hest for 24 Rbd. om Aaret. Det er min Erfaring, at Mange, der for den Priis have baade filllet og holdt Heste for Andre, have været vel tjente dermed. Altsaa denne Overgang, som efter min Mening kunde skee uden videre Vidtløstighed, kan iværksættes derved, at de hidtilværende Hesteholdere fritages fra denne Udredningspligt paa den Maade, at forsaavidt deres Heste strax ere i utjensdygtig Tilstand, ere de strax frie for dette Hestehold, hvortil, hvis deres Heste endnu ere tjensdygtige, har Staten ikke Ret til at give Slip paa dem, førend deres Tjensdygtighed er udløben, da Staten derved vilde tabe en Deel af sin Eiendom, og, naar disse Hesteholdere faae den hidtilværende Godtgjørelse i den tilbagestaaende Tjenestetid, skeer der ingen Uret, og ingen ny Pligt paalægges dem; men Forholdet jævner sig naturligt paa denne Maade af sig selv, og derved undgaaer man at komme ind paa al den vidtløstige Mellemregning. Derfom altsaa denne Tilføining vandt Bisfald og blev sat til § 1, var derved denne Ulempe afhjulpen, og saa behøver man, som sagt, ikke al den Vidtløstighed med at faae betalt Regninger tilbage fra Hesteholderne; Sagen vilde strax uden Videre være afgjort derved for dem, hvis Heste vare i utjensdygtig Tilstand, og de Andre udholdt Hesteholdet endnu i nogle Aar, saa længe deres Heste vare i en brugelig

Stand. Alle de Heste, som Staten saa videre behøvede, maatte den selv holde; og det er min Overbeviisning, at den dertil ikke vil behøve større Udgifter end de foreslaaede 24 Rbd. pr. Hest, naar en rigtig Licitation for den fremtidige Hestendredning og Hestehold foretages; men Maaden, hvorpaa dette skal skee, troer jeg bør overlades til Krigsbestyrelsens Besørgelse og Foranstaltning; thi, ved at følge Lovforslagets Bestemmelser angaaende en ny Fordeling af Hesteholdet paa Amtet og Communer, vil det virkelig blive en Byrde for disse, som meget godt kan undgaaes ved en directe Besørgelse fra Krigsbestyrelsens Side — det bliver ifølge Lovforslaget en Byrde, thi hvilketsomhelst Fogderie, om end nok saa lille, som Ordsproget siger, smider dog ikke en Skjæppe Havre af sig i Løbet gennem alle de Autoriteters Hænder, i hvilket dette vidtløstige Massineri vil virke, hvorimod, naar Krigsbestyrelsen har det i sin Raadighed, directe at besørg Hesteholdet paa de forskjellige Steder i Landet, hvor det findes bedst tjenligt, kan den til Udførelsen heraf forlange den fornødne Hjælp hos vedkommende Amtsraad eller Communerad som en virkelig Statspligt, og saa var al den overflødige Bekostning bespart, som nu ellers vil blive udgivet af Districterne, for at forskaffe sig enkeltviis Hesteholdere; thi, uagtet Prisen er høj nok, som er ansat, vil der dog gaae mere med ved at følge denne Amts- og Communeadministration for Hesteholdet. Ved at gaae den af mig antydede Vej, vil desuden Byrden saaledes blive lige fordeelt paa alle Statens statteyndende Borgere, ifødetfor at Hartkornet nu ifølge Lovforslaget bliver det, der skal bære Byrden alene. Det forekommer mig saaledes, at den simpleste Afgjørelse vil finde Sted, naar mit første Forslag antages, og at, naar tillige mit andet Forslag bliver vedtaget, har man derhos den simpleste Maade for Fremtiden til at holde Hestene paa. Hvad der saa var at ændre ved den Besørgelse og Foranstaltning, som Krigsbestyrelsen ifølge heraf iværksatte, kunde jo ved den aarlige Finantsopgjørelse rettes, og nye Forslag til Ændringer i saa Henseende fremkomme, hvorved den meest besparende Maade, som det altid stod til den lovgivende Magt at